

Á Bræðnum í Dali

Tað hefur ofta verið talað um, hvat hetta sjáldsama húsanavnið man koma av. Tað man vera komið sum eyknevni, sum so mong húsanøvn eru komin.

Maðurin, ið bygdi húsið av fyrstantið, var Hanus á Bræðnum. Hann var úr Miðvági, kom suður sum 7 ára gamal óviti á Trøðna í Skálavík at vera, og vax nokk mest upp har. Seinri kom hann til Dals, og var tá hjá Vág-Onnu og Vág-Onnu Jógvan. Hon mudni vera úr Bo, og Jógvan var úr Malthúsi í Dali.

Tá Hanus kom til, bygdi hann húsin á Bræðnum, og giftist við Rasmusar Onnu úr Dali.

Húsanavnið skuldi koma av tí, at Hanus var eyknevndur Bræðarin. Hetta var ikki nakað hánar-navn, alt annað! — Einaferð vóru Dalbingar í Havn eftir lækna, við bát úr Dali. Tá teir komu aftur á Dal við doktaranum, var avvelt í brimi. Teir máttu royna at lenda, tá so fræg lögir vóru. Tá teir komu inn imóti, var fyrsti maður, ið leyp á land, Hanus, við stavna-band í hendi, so teir gjørdust landfastir. Tá skuldi lækna sá: »Sikken en brav Mand!« Og ikki skuldi meira til, hann fekk navnið Bræðarin, av hesum, lækna hevdnið sagt.

Hann skuldi vera so sjáldsama kvikur og brøgdigur. — Tað hefur verið mestsum eitt orðhav her um leið, at »Deyðin drap Hanus á Bræðnum«.

Hetta kom av tí, at her var ein maður í bygdini, tey nevndu Deyð-Ólan. — So einaferð fóru Hanus og hesin, tey róptu Deyðan ella Deyð-Ólan, suður í Skorð við bát eftir lunda, ið fleygaður var. Har bar illa til, Deyð-Ólin kom aftur til Dals, til gongu, og bar tey boð í bý, at teir høvdi røð seg upp á ein flúr, báturin hálvdist, og Hanus umkomst, meðan Deyðin slapp upp á land.

Hetta hava nokk fólk hildið vera lögð, at hesin frágæra raski og brøgdigi maðurin, Hanus á Bræðnum skuldi vera umkomin, meðan Deyð-Ólin kom livandi frá tí. Deyð-Ólin skuldi vera sera bráðsintur maður.

Og skjótt kom út í orð, at Deyðin hevði dripið Hanus á Bræðnum, men hetta varð sjálvandi ikki sagt opinlyst. — Hanus átti tveir synir, Sámali og Kristian, og eina dóttur, ið æt Anna Margreta.

Meðan henda vanlukkan hendi, var Kristian, sonur hansara burtur til skips, hann var tiltikin raskur maður. — So einaferð, kom hann heim aftur til Dals. Hann stakk inn á gólvið hjá Sørini, og tá sat Deyð-Ólin inni har. Kona Sørins-Óla, Súsanna, hevur á orði um henda sorgarstand, at faðir hansara var deyður so syndarlíga.

Ja, svarar Kristian aftur: »Deyðin drap hann«. Súsanna svarar: »Nei, vælsigna, ikki sigur

hann tað«. Eyguni vuxu í Deyð-Ólanum, men hann talaði ikki. — Tað leggi eg einki í, hvat nakar sigur, men deyðin drap hann« svarar Kristian aftur. Tá brendi Deyð-Ólin á dyr, og sipaði hurðina aftur eftir sær. — Men har gjørdist nokk einki hjá Deyð-Ólanum, Kristian hevði ikki sagt meir, enn hann kundi standa við, fyrr ella seinri drepur deyðin okkum øll.

Dóttur Hanus á Bræðnum, Anna Margreta, giftist við Griasi úr Rununi í Dali. Tey giftust inn í Flyttuna í Dali.

Tey fingi 2 børn: Onnu, ið giftist við Jænum á Gørðum í Sandvík. Anna og Jænum á Gørðum fingi Onnu Margretu. So doyði Jænum, og hon giftist aftur við Óla Jákupi Magnusen úr Skotinum í Dali. Tey fáa ein son, Magnus. Hitt barnið var Mikkjal, hann var ikki fullførur, hann doyði ungur.

Kristian, sonur Hanus á Bræðnum, giftist við Elsubu, dóttir Simin í Rununi í Dali, hon hevði verið gift fyrr. Tey fáa børn: Jóan Hendrik og Jóhannu. Jóan Hendrik giftist við Signhild, dóttur Havna Dánial í Skálavík, Jóhanna giftist við Espari úr Kárastovu á Skarvanesi.

Sámali, sonur Hanus á Bræðnum, giftist við Petrinu, dóttir Jógvan í Skemmuni í Trøðum á Sandi og Jútsku. Tey fáa børn:

Hans Petur, Jóanes, Amaliu og Linu. — Hans Petur datt oman í Dimun, nýkomfireraður. Jóanes giftist á Heyggi í Hvalbæ. Amalia giftist við Mortani av Breyt í Húsavík, tey búðu í Dali. — Børn teirra eru: Hans Petur, giftist við Jacobinu úr Kvilt í Sandvík. Olivia, giftist við Jon Carlsen á Tvøroyri, hann var norðmaður. Petrína, doyði ógift á Tvøroyri. Magdalena, giftist við Hans Andrias Fagradal á Sandi. Martina, giftist við Jóanes í Haskátroð, hann var úr Skotinum í Dali.

Yngsta dóttur Sámali á Bræðnum, Lina, giftist við Stovubóndanum Poul Jóhannusi í Skálavík. Tey áttu fyra børn, ið komu til mans: Óla Jákup, ið var bóndi eftir faðirin, giftist við Jettu av Taralendi úr Miðvági. Sámali Petur, giftist við Elsu, dóttur Georg Hammer á Tvøroyri. Katrinu, gift við Simun á Brúnni í Skálavík. Yngsta barn teirra er Hans Jákup, hann livur enn, sum gamal maður norðuri í Havn, hann hevur skrivað bæði nógv og gott, hann er best kendur undir navninum Heðin Brú. Kona hansara var Kata, dóttur Jóanes norði á Heyggi á Velbastað.

Hetta, at hava hegni at skriva, hevur Heðin Brú nokk ikki eftir fremmandum, tí har er ein gomul slegtabók í Stovuni í Skálavík.

Gunnar á Toft